

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 1079/2021

26.10.2021. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Дубравке Дамјановић и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Стојана Илића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Врању К 48/19 од 27.01.2021. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 313/2021 од 10.06.2021. године, у седници већа одржаној дана 26.10.2021. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Врању К 48/19 од 27.01.2021. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 313/2021 од 10.06.2021. године, у односу на повреду закона из члана 441. став 4. Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у преосталом делу одбацује као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Врању К 48/19 од 27.01.2021. године, окривљени АА је, поред осталих, оглашен кривим због кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. у вези члана 33. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од једне године, коју ће окривљени издржавати у просторијама у којима станује, без електронског надзора, те је одређено да ће суд уколико окривљени самовољно напусти просторије у којима станује једном у трајању од преко шест часова или два пута у трајању до шест часова, одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора. Окривљени је на основу члана 261. и члана 262. ЗКП, обавезан да плати судски паушал у износу од 25.000,00 динара, као и трошкове кривичног поступка у износу од 319.500,00 динара, све у року од 15 дана по правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 313/2021 од 10.06.2021. године, делимично је усвојена жалба браниоца окривљеног АА, па је првостепена пресуда преиначена, тако што је окривљени АА, оглашен кривим због кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези

става 2. у вези члана 33. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од једне године која ће се извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује, без електронског надзора, те је одређено да окривљени не сме напуштати просторије у којима станује осим у случајевима прописаним законом, који уређује извршење кривичних санкција и да ће суд уколико једном у трајању од преко шест часова или два пута у периоду до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, одредити да остатак казне затвора издржи у Заводу за извршење казне затвора. Истом пресудом, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног у односу на одлуку о трошковима кривичног поступка насталих пред првостепеним судом и првостепена пресуда је у том делу потврђена, те је одлучено да трошкови кривичног поступка настали пред судом правног лека падају на терет окривљеног и да ће другостепени суд о њиховој висини одлучити накнадно посебним решењем.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Стојан Илић, због повреде закона из члана 485. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе да је извршио предметно кривично дело и одлучити да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда или да исте укине и списе предмета врати другостепеном суду на поновно одлучивање о жалби браниоца окривљеног, изјављеној против првостепене пресуде. Бранилац је предложио да се одложи извршење правноснажне пресуде, до одлуке по захтеву.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, на седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио је списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је нашао:

Бранилац окривљеног АА, у захтеву за заштиту законитости истиче да је у току предметног кривичног поступка дошло до погоршања здравственог стања окривљеног у вези са чим је одбрана доставила доказе – медицинску документацију о томе да је окривљени подвргнут хируршкој интервенцији на срцу уградњом стентова, због чега исти није у могућности да се бави било каквим послом, па је издржавано лице и није у могућности да накнади трошкове кривичног поступка, чијим би плаћањем била доведена у питање његова егзистенција.

Изнете наводе захтева, којима бранилац указује на повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Из списка предмета произлази да је окривљени правноснажном пресудом Вишег суда у Врању К 48/19 од 27.01.2021. године оглашен кривим због извршења кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. у вези члана 33. КЗ, те да је, на основу члана 264. став 1. ЗКП, обавезан на плаћање судског паушала у износу од 25.000,00 динара и трошкова кривичног поступка у износу од 319.500,00 динара. Одлучујући о жалби браниоца окривљеног АА, Апелациони суд у Нишу је пресудом Кж1 313/2021 од 10.06.2021. године исту делимично усвојио и првостепену пресуду преиначио, тако што је окривљеног огласио кривим због кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. у вези члана 33. КЗ, и осудио га на казну затвора у трајању од једне године, коју ће окривљени издржавати у просторијама у којима станује док је жалба браниоца окривљеног у односу на одлуку о трошковима кривичног поступка насталих пред првостепеним судом одбио и првостепену пресуду

у том делу потврдио, те окривљеног обавезао да плати трошкове кривичног поступка настале пред судом правног лека.

Чланом 264. став 1. ЗКП, прописано је да када суд окривљеног огласи кривим, изрећи ће у пресуди да је дужан да накнади трошкове кривичног поступка, док је одредбом члана 264. став 4. ЗКП, прописано да у одлуци којом решава о трошковима, суд може ослободити окривљеног од дужности да накнади у целини или делимично трошкове кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до б) и тачка 9) тог законика, а и награде за вештака и постављеног стручног сарадника, ако би њиховим плаћањем било доведено у питање издржавање окривљеног или лица које је он дужан да издржава, а суд може окривљеног ослободити од дужности накнаде трошкова постављеном браниоцу из истих разлога, у смислу члана 266. ЗКП.

Дакле, цитиране законске одредбе предвиђају само могућност, а не и дужност суда да окривљеног ослободи од дужности да у целини или делимично накнади трошкове кривичног поступка уколико су за то испуњени законски услови и уколико окривљени достави доказе – податке о томе да би плаћањем наведених трошкова било доведена у питање издржавање окривљеног или лица која је он дужан да издржава, што у конкретном случају није учињено (јер из списка предмета произлази да суд није прикупио нити је сам окривљени поднео доказе о свом имовном стању, а да је бранилац доставио суду медицинску документацију у циљу оправдања изостанка окривљеног са главног претреса), па како је окривљени у конкретном случају правноснажном пресудом оглашен кривим и осуђен због предметног кривичног дела, то је правилном применом члана 264. став 1. КЗ, побијаном правноснажном пресудом обавезан да сноси трошкове кривичног поступка.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је захтев браниоца окривљеног у односу на повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, оценио као неоснован.

Према наводима захтева браниоца окривљеног изреке побијаних одлука су неразумљиве и противречне датим разлозима, при чему нижестепени судови нису дали довољне разлоге о свим одлучним чињеницама, који недостатак пресуде је прописан као повреда закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Поред наведеног, бранилац у захтеву наводи и то да у току поступка није било доказа о учешћу окривљеног АА у радњама које је предузео окривљени ББ, чију одбрану је другостепени суд прихватио, иако је иста недоследна и у супротности са осталим изведеним доказима. Надаље, бранилац у захтеву понавља одбрану окривљеног АА, којом је негирао извршење предметног кривичног дела, истичући да је иста погрешно оцењена, као нелогична и неприхватљива од стране нижестепених судова без узимања у обзир исказа других окривљених који потврђују одбрану окривљеног АА. При томе, суд није прихватио предлоге одбране, да се на главном претресу у својству сведока испита осуђени ББ, да се саслуша полицијски службеник у погледу времена заустављања возила у коме се налазио окривљени АА, затим да се прибави видео снимак са Еко пумпе у ... и обави вештачење одузетих мобилних телефона о одлазно-долазним телефонским позивима, како би се утврдила тачна путања кретања окривљеног, што је, према ставу одбране, имало за последицу непотпуно утврђено чињенично стање у правноснажној пресуди.

Врховни касациони суд налази да бранилац окривљеног изнетим наводима захтева цени одбрану окривљеног и доказе изведене током поступка, износећи своје чињеничне закључке који су другачији од оних утврђених у побијаним пресудама, чиме оспорава оцену изведених доказа и таквом оценом утврђено чињенично стање у побијаним пресудама, односно указује на повреду закона из члана 440. ЗКП, а да је неоснованим одбијањем доказних предлога одбране повређена одредба члана 395. став 4. тачка 3) ЗКП-а.

Према наводима захтева, образложење побијаних пресуда садржи само препис изведених доказа, али не и њихову оцену у смислу одредбе члана 419. став 2. ЗКП, због чега није могуће утврдити на основу којих доказа и из којих разлога је првостепени суд утврдио односно није утврдио спорне чињенице.

У захтеву за заштиту законитости бранилац указује да је казна на коју је окривљени осуђен правноснажном пресудом престрого одмерена и да је суд одлучујући о кривичној санкцији пропустио да цени тренутно стање окривљеног и то како психичко тако и материјално, његове године, затим његов ранији живот као и последице које ће изрицање извршења казне на њега оставити. Бранилац окривљеног, по оцени овога суда, изнетим наводима захтева истиче да суд није правилно одмерио казну, с обзиром на чињенице које утичу да казна буде већа или мања, и тиме правноснажну пресуду оспорава због неправилне одлуке о кривичној санкцији, односно због повреде закона из члана 441. став 1. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости, против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 2), члана 440, члана 395. став 4. тачка 3), члана 419. став 2. и члана 441. став 1. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног АА у овом делу оценио као недозвољен.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар - саветник
Весна Веселиновић,с.р.**

**Председник већа - судија
Бата Цветковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић